

Introduktionsprogrammen

Fastställt av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Framtagen av utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Datum 2026-09-22

Gäller 2027

Ärendenr:

Version 1.1

Innehåll

Bakgrund	2
Uppdrag och organisation	2
Vision	3
Mål	3
Insatser för ökad måluppfyllelse	3
Studieplan	4
Utbildningsplan för yrkesintroduktion (IMY)	4
Syfte	4
Huvudsakligt innehåll	5
Utbildningsplan för individuellt alternativ (IMA)	5
Syfte	5
Huvudsakligt innehåll	5
Utbildningens längd	5
Utbildningsplan för språkintröduktion (IMS)	5
Syfte	5
Huvudsakligt innehåll	6
Utbildningens längd	6
Utbildningsplan för programinriktat val (IMV)	6
Syfte	6
Huvudsakligt innehåll	6
Utbildningens längd	6
Bilaga 1	7
Indikatorer för introduktionsprogrammen	7
Elevgrupp och förutsättningar	7
Utbildningens genomförande och individuella mål	7
Progression och resultat	7
Därutöver följs:	7

Bakgrund

På Wisbygymnasiet finns fyra introduktionsprogram (IM). Enligt skollagen (2010:800) 17 kap. 7 § ska huvudmannen fastställa en *Plan för utbildning* på introduktionsprogrammen, eftersom det saknas nationellt fastställd struktur eller gymnasieexamen. Den ska innehålla utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll. Skolverkets intention är att introduktionsprogrammen ska anpassas och utformas utifrån lokala behov.

Utifrån *Plan för utbildning* ska det sedan upprättas individuella studieplaner för varje elev (Skollagen 17 kap. 7 §). *Plan för utbildning* skapar ramarna för introduktionsprogrammets verksamhet och är en viktig förutsättning för utbildningen och en utgångspunkt när skolan tillsammans med eleven upprättar de individuella studieplanerna. En elev som har påbörjat ett introduktionsprogram har rätt att fullfölja utbildningen hos huvudmannen enligt den *Plan för utbildning* som gällde när hen började utbildningen.

Elevgruppen på IM är heterogen och många elever har erfarenhet av olika former av stödinsatser under sin tidigare skolgång. Elevernas varierande förutsättningar och behov ställer krav på en flexibel organisation, hög lärartäthet och ett relationellt arbetssätt. För att möta elevernas behov tillämpar IM ett tvåläraarsystem och har även en programmentor. Under de senaste åren har elevantalet ökat, samtidigt som variationen i elevernas behov har blivit större, vilket ställer ytterligare krav på verksamhetens organisation och arbetssätt.

Då elevernas behov och mål kan variera från läsår till läsår så är en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av elevernas progression och måluppfyllelse central. Elevernas individuella studieplaner samt dokumentation av elevens kunskapsutveckling innan godkända betyg är viktiga instrument för att följa upp verksamhetens måluppfyllelse, men också verksamhetens behov av resurser och innehåll. Ett antal indikatorer har tagits fram för detta ändamål (se bilaga 1).

Uppdrag och organisation

Introduktionsprogrammen (IM) vänder sig till de elever som inte uppnått behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan enligt gällande behörighetskrav. Det finns fyra introduktionsprogram:

- Yrkesintroduktion (IMY)
- Individuellt alternativ (IMA inkl. ASTA)
- Språkintröduktion (IMS)
- Programinriktat val (IMV)

Hemkommunen är skyldig att erbjuda gymnasieutbildning fram till och med det första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år. Detta gäller även för utbildning på introduktionsprogrammen.

Elever på introduktionsprogrammen ska ha en minsta garanterad undervisningstid på 23 timmar i veckan (17 kap. 6 § skollagen). Utbildningens omfattning får minskas för en elev som begär det om huvudmannen för utbildningen bedömer att det finns särskilda skäl. Elevernas individuella skolgång kan utformas på ett flertal sätt och kan innehålla allt från skola fem dagar i veckan, till praktik fem dagar i veckan. Därutöver finns möjlighet att anpassa såväl upplägg som innehåll utifrån elevens individuella mål, förutsättningar och behov. Det är viktigt med en individuell och realistisk studieplan som beskriver hur elevens

studier ska läggas upp utifrån elevens mål. Ett nära samarbete med elevhälsan (elevstödjare, skolsköterska, kurator, psykolog, skolläkare, studie- och yrkesvägledare, specialpedagog och rektor) är centralt för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Även ett nära samarbete med vårdnadshavare är en förutsättning och i vissa fall avgörande för att eleverna ska nå sina individuella mål och fullfölja sin utbildning (Skolverket, 2015 ”Skolan och hemmet”).

Oavsett introduktionsprogram inleds elevens utbildning med en kartläggning av dennes förutsättningar, behov, tidigare skolgång, betyg och kunskaper i de ämnen eleven kommer att läsa. Elevens kunskapsutveckling bedöms sedan fortlöpande för att eleven så snart som möjligt ska komma vidare i sin utbildning (Gymnasieförordningen 6 kap 7 §).

Rutin för mottagande och inskrivning av ny elev:

- Eleven söker via Antagningen. Studievägs-koder visar namn och inriktning på utbildningen.
- Intervju vid skolstart – tidig kartläggning som utgör grunden för den individuella studieplanen.
- Kontinuerlig skolstart under läsåret; SYV upprättar en studieplan.
- Utbildningens längd fastställs i den individuella studieplanen. Studieplaner tidsbestäms till 1–4 år beroende på elevens förutsättningar och behov.
- Kontinuerlig revidering av studieplanen sker under läsåret.

Vision

Wisbygymnasiets vision för introduktionsprogrammen är att samtliga elever ges förutsättningar att utvecklas som individer och uppnår målen i sina individuella studieplaner. Vidare är ambitionen att erbjuda ett brett utbud av yrkespaket som både tillgodoser elevernas skiftande intressen och svarar mot arbetsmarknadens efterfrågan på kompetens inom bristyrken.

Mål

En central målsättning för introduktionsprogrammen är att öka elevernas genomströmning i enlighet med nämndens fastställda mål. Utbildningen ska ge eleverna förutsättningar att göra progression mot målen i den individuella studieplanen och gå vidare till nationellt program, annan utbildning eller arbetslivet. Verksamheten ska även erbjuda ett utbildningsutbud som möter elevernas skiftande behov och intressen och, där det är relevant, svarar mot arbetsmarknadens kompetensbehov.

Insatser för ökad måluppfyllelse

För att främja elevernas utveckling och stärka deras förutsättningar för fortsatt utbildning och etablering på arbetsmarknaden har ett pilotprojekt inletts inför läsåret 2026/2027 i samverkan med avdelningen för arbetsmarknad, ungdom och vägledning. Inom ramen för pilotprojektet genomförs Framtidsval och Livskunskap med två lektionspass per vecka för samtliga elever på introduktionsprogrammen. Insatsen behandlar bland annat studie- och yrkesval, arbetsliv, hälsa och självkännet och syftar till att ge eleverna kunskaper och verktyg för att kunna göra välgrundade val och ta ansvar för sin individuella studie- och framtidsplanering.

Andra insatser för att stärka elevernas måluppfyllelse är handledd praktik, språkpraktik samt praktik för elever inom ASTA.

En viktig del av utbildningsutbudet är yrkespaket som ger eleverna möjlighet att utveckla kunskaper och färdigheter inom olika yrkesområden. Under läsåret 2026/2027 erbjuds yrkespaketen Elektronikproduktionstekniker – bas, Murare, Vårdbiträde samt Djurskötare inom lantbruk. Yrkespaketen syftar till att stärka elevernas måluppfyllelse, minska risken för avbrott och förbättra deras förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden. Utbudet ska fortlöpande utvecklas och anpassas med hänsyn till elevernas behov och arbetsmarknadens förändrade kompetensbehov.

För att stärka övergången från introduktionsprogram till nationella program tillämpar Wisbygymnasiet dubbelt mentorskap. Det innebär att den mentor eleven haft på introduktionsprogrammet under en övergångsperiod fortsätter att ge stöd till eleven och samverka med vårdnadshavare och mentor på det nationella programmet.

Elevhälsan på IM har även förstärkts med speciallärare i syfte att utveckla det specialpedagogiska stödet och skapa bättre förutsättningar för eleverna att nå målen i sina individuella studieplaner.

Studieplan

För varje elev upprättas en individuell studieplan där *Plan för utbildning* är utgångspunkt. Det mest centrala i studieplanen är elevens mål med utbildningen, på kort och lång sikt. Studieplanen visar planeringen av elevens studier och ska följa denne genom hela utbildningen och revideras kontinuerligt.

En elev kan inte få en gymnasieexamen från ett introduktionsprogram. Däremot har eleven rätt till följande:

- **Gymnasieintyg:** När en elev på ett introduktionsprogram har nått målen för utbildningen enligt sin individuella studieplan, ska rektor utfärda ett gymnasieintyg som visar vilken utbildning eleven har fått (Gymnasieförordningen 8 kap. 21 §).
- **Sammanställning:** För en elev som avbryter sin utbildning på ett introduktionsprogram eller inte når målen för utbildningen, enligt sin individuella studieplan, upprättas en sammanställning av vilka delar av utbildningen eleven har fullföljt, jämfört med sin individuella studieplan. (Gymnasieförordningen 8 kap. 22 §).
- **Bedömning av kunskapsutveckling:** För en elev som inom ramen för ett introduktionsprogram läst grundskoleämnena utan att få godkända betyg, ska en skriftlig bedömning av kunskapsutvecklingen i varje sådant ämne göras. Det gäller även om eleven läst hela eller delar av nivåer i gymnasieämnena utan att nå godkända betyg.

Utbildningsplan för yrkesintroduktion (IMY)

Syfte

Yrkesintroduktion syftar till att ge eleven en yrkesinriktad utbildning som leder vidare till arbete, ett yrkesprogram eller annan yrkesutbildning. Utbildningen utformas utifrån elevens

förutsättningar och mål och dokumenteras i den individuella studieplanen. Studierna på yrkesintroduktion ska i enlighet med gymnasieförordningen 6 kap. 5 §, i huvudsak innehålla yrkesinriktad utbildning bestående av hela eller delar av ämnen från yrkesprogram eller annan yrkesutbildning samt praktik eller APL.

Huvudsakligt innehåll

Yrkesintroduktion vid Wisbygymnasiet innehåller yrkesinriktad utbildning, praktik eller APL samt möjlighet att läsa grundskoleämnena där eleven saknar godkänt betyg.

Inom IMY erbjuder Wisbygymnasiet även yrkespaket med tydlig koppling till arbetslivet. Utbildningen kan kompletteras med exempelvis friskvård, studiebesök, strukturstöd, samhällsorientering och studie- och yrkesorienterande insatser.

Utbildningens längd

Utbildningens längd är individuell och fastställs i elevens individuella studieplan utifrån elevens mål, förutsättningar och behov. Studieplanen tidsbestäms och revideras vid behov utifrån elevens progression.

Utbildningsplan för individuellt alternativ (IMA)

Syfte

Individuellt alternativ syftar till att förbereda eleven för nationella program, annan fortsatt utbildning eller arbetslivet. Utbildningen anpassas efter elevens förutsättningar, behov och mål. Individuellt alternativ vänder sig till elever som saknar de godkända betyg som krävs för behörighet till ett nationellt program (dock ej elever som ska erbjudas språkintröduktion).

Huvudsakligt innehåll

Individuellt alternativ vid Wisbygymnasiet innebär att eleverna i huvudsak läser de grundskoleämnena där de saknar godkänt betyg. Utbildningen utgår från elevens individuella studieplan och anpassas efter elevens förutsättningar, behov och framtida mål. Eleven kan även läsa delar av gymnasieämnena när förutsättningar finns. Utbildningen kan kompletteras med praktik, friskvård, studiebesök, strukturstöd, samhällsorientering och motivationsinsatser.

Inom IMA på Wisbygymnasiet finns en särskilt anpassad verksamhet för elever inom autismspektrum, ASTA. Den har ett begränsat antal platser och erbjuder en strukturerad och anpassad lärmiljö.

Utbildningens längd

Utbildningens längd är individuell och fastställs i elevens individuella studieplan utifrån elevens mål, förutsättningar och behov. Studieplanen tidsbestäms och revideras vid behov utifrån elevens progression.

Utbildningsplan för språkintröduktion (IMS)

Syfte

Språkintröduktion riktar sig till nyanlända elever som behöver utveckla sina kunskaper i svenska och andra ämnen för att kunna gå vidare till ett nationellt program, annan utbildning eller arbetslivet.

Huvudsakligt innehåll

Vid mottagandet kartläggs elevens tidigare skolgång och kunskaper. Vid Wisbygymnasiet sker detta i samverkan med Modersmålsenheten. Utbildningen innehåller undervisning i svenska som andraspråk samt de ämnen som eleven behöver för sin fortsatta utbildning,

vilket kan omfatta grundskoleämnena som eleven inte har godkända betyg i och nivåer i gymnasieämnena. Wisbygymnasiet planerar tillsammans med Modersmålsenheten behovet av modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet.

Utbildningens längd

Utbildningens längd är individuell och fastställs i elevens individuella studieplan utifrån elevens tidigare skolgång, kunskaper, mål och progression. Studieplanen tidsbestäms och revideras vid behov.

Utbildningsplan för programinriktat val (IMV)**Syfte**

Programinriktat val syftar till att eleven ska få en utbildning som är inriktad mot ett specifikt nationellt program och så snart som möjligt uppnå behörighet för att kunna övergå till det nationella programmet. Utbildningen erbjuds mot ett allsidigt urval av de nationella program som kommunen anordnar.

Huvudsakligt innehåll

Eleven följer i huvudsak undervisningen på det nationella program som utbildningen är inriktad mot. De grundskoleämnena som eleven behöver komplettera för behörighet, läses inom ramen för Wisbygymnasiets IM-organisation. Elevens progression följs kontinuerligt och utbildningen anpassas utifrån den individuella studieplanen.

Utbildningens längd

Utbildningens längd är individuell och utgår från den tid eleven bedöms behöva för att uppnå behörighet till det nationella program som utbildningen är inriktad mot. Längden anges i den individuella studieplanen och revideras utifrån elevens progression.

Bilaga 1

Indikatorer för introduktionsprogrammen

Indikatorerna används för att följa introduktionsprogrammets elevgrupp, utbildningens genomförande samt elevernas progression och resultat. De utgör underlag för verksamhetens systematiska kvalitetsarbete och för uppföljning av utbildningens måluppfyllelse.

Elevgrupp och förutsättningar

- Antal elever på respektive introduktionsprogram.
- Antal elever som har en NPF-diagnos.
- Antal elever med psykisk ohälsa.
- Antal elever som har gått i särskild undervisningsgrupp i grundskolan.
- Antal elever som har haft anpassad studiegång i grundskolan.
- Antal elever på IMS med kortare skolgång än två år.
- Antal elever med 0–10 meritpoäng.

Utbildningens genomförande och individuella mål

- Antal elever som har genomfört praktik eller arbetsplatsförlagt lärande (APL).
- Antal elever som har nationellt program som mål i sin individuella studieplan.
- Antal elever som har ett yrkespaket som mål i sin individuella studieplan.
- Antal elever som har etablering på arbetsmarknaden som mål i sin individuella studieplan.
- Antal elever som har vuxenutbildning som mål i sin individuella studieplan.
- Antal elever som har folkhögskola som mål i sin individuella studieplan.
- Antal elever som har ökad skolnärvaro som mål i sin individuella studieplan.
- Antal elever med en individuell studieplan som omfattar två år.

Progression och resultat

Antal elever som efter eller under utbildningen går vidare till:

- nationellt program,
- vuxenutbildning,
- arbete,
- KAA eller annan regional stödinsats,
- annan skola till följd av flytt eller skolbyte.

Därutöver följs:

- antal tidigare IM-elever som fullföljt ett nationellt program,
- antal elever som uppfyller kraven för gymnasieintyg.